

ПОГОДЖЕНО
Педагогічною радою
Комунального закладу
Лелюхівський ЗДО "Колосок"
Новосанжарської селищної ради
Полтавської області
Протокол №1 від 31.08.2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор КЗ Лелюхівський ЗДО "Колосок"
Галина ТАРАН

Освітня програма

Комунального закладу Лелюхівський ЗДО "Колосок"
Новосанжарської селищної ради Полтавської області
на 2023/2024 навчальний рік

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в закладі дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році буде організована відповідно до:

Конституції України;

Конвенції про права дитини (редакція від 20.11.2014).

«Про освіту» (редакція від 16.01.2020).

«Про дошкільну освіту» (редакція від 16.07.2019).

«Про охорону дитинства» (редакція від 09.08.2019).

«Про місцеве самоврядування в Україні» (редакція від 01.03.2020).

Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (в редакції постанови КМУ від 12 червня 2019р №509) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».

Постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 №86 про «Положення про заклад дошкільної освіти»

Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 №3 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція»

Наказу Державної служби якості освіти від 30.11.2020 №01-11/71 про «Методичні рекомендації з формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗДО»

Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (редакція від 29.07.2019)

Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку (редакція від 09.07.2020)

Концепції розвитку дошкільної освіти (проект – 2020)

Концепції цифрової трансформації освіти і науки а період до 2026 року (редакція від 25.05.2021).

Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року (розпорядження КМУ від 19.05.2021 № 474-р).

Листа МОН України від 16.03.2021 №1/9-448 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти»

Листа МОН України від 21.08.2023р №1/12490-23 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році» (та додатки до нього).

Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів(затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016р. № 234).

Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти (Наказ МОН України від 08.06.2018р №609)

Порядоку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти (Постанова КМУ від 10.04.2019 № 530)

Щодо створення інклюзивного освітнього середовища у закладах дошкільної освіти (Лист МОН від 25.06.2020 №1/9-348)

Щодо організації роботи з дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти (Лист МОН від 14.02.2019 №1/11-1491) Власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Заклад дошкільної освіти “Колосок” здійснює освітньо-виховний процес у 2023/2024 навчальному році за такими пріоритетними напрямками:

- формування соціально-громадської компетентності,
- фізкультурно-оздоровчим.

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня. Загальна тривалість канікул, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, складає дні:

- літні – календарних дні: з 27 травня по 31 серпня,
- осінні – календарних днів: з 23 жовтня по 29 жовтня,
- зимові – календарних днів: з 25 грудня по 08 січня,
- весняні – календарних днів: з 25 березня по 31 березня.

У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-продуктивна діяльність.

У закладі дошкільної освіти встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 7.30 до 18.00.

Враховуючи підсумки освітньої діяльності за минулий навчальний рік педагогічний колектив закладу дошкільної освіти продовжує спрямовувати свою діяльність у наступному році на вирішення методичної теми: «Забезпечення якісної освіти дошкільників шляхом ефективного педагогічного впливу на розвиток компетентної особистості дитини в умовах нової української школи».

Основні завдання ЗДО “Колосок”

Продовжуючи роботу щодо реалізації обласної програми з дошкільного виховання, враховуючи досягнення і перспективи розвитку дошкільця з впровадженням Базового компоненту дошкільної освіти, педагогічний колектив визначив такі цільові пріоритети на 2023-2024 н.рік.

- Забезпечення фізичного, психічного і соціального розвитку дітей раннього віку (від 2 до 3 років), їх безболісної адаптації до змінних умов життя та успішного входження у соціальне середовище;
- Патріотичне виховання у контексті розвитку духовного потенціалу особистості дитини дошкільного віку;
- Трудове виховання в процесі організованої й самостійної предметно – практичної діяльності дітей;
- Забезпечення наступності в реалізації завдань духовного, патріотичного, трудового виховання між дошкільною і початковою ланками освіти.
- Формування основ здорового способу життя малюків;
- Забезпечення належного рівня комунікативно – мовленнєвого розвитку дошкільників.

Освітньо-виховна діяльність закладу буде здійснюватися за інваріативною частиною – програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» - автор Білан О. І. – Вид. 2-ге зі зм і доп. (лист ІМЗО від 06.12.2021 №22.1/12-Г-751).

Варіативна частина – за програмами:

- «Англійська мова за методикою асоціативних символів для старшого та молодшого шкільного віку (від 5 до 10 років) закладів дошкільної та загальної середньої освіти. Навчальна програма» автор С. Гунько, С. Бацмай, Л Гусак, Н. Стадник, Н. Занюк, О. Крутова.
- «Дитяча хореографія» автор Шевчук А.С.
- «Скарбниця моралі» автор Лохвицька Л. В.

Вестиметься перспективне (річне, двотижнєве) і календарне (щоденне) планування.

У закладі дошкільної освіти “Колосок” функціонує 3 групи:

1 друга молодша група (від 2 до 4 років)

1 середня група (від 4 до 5 років), - інклюзивна,

1 старша група (від 5 до 6(8) років)- інклюзивна.

Заклад реалізує різні форми охоплення дошкільною освітою дітей села: групи повного дня, короткотривалого перебування, соціально-педагогічного патронату, забезпечує роботу консультаційного центру.

Мета освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6(8) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання програми - сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6(8) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов’язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу

Структура програми - визначення освітніх напрямів відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п’ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). Освітній напрям програми завершується показниками компетентності випускника закладу.

Види діяльності

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми напрямами відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Види діяльності плануються за освітніми напрямами: «Особистість дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Дитина в природньому довкіллі», «Гра дитини», «Дитина в соціумі», «Мовлення дитини», «Дитина в світі мистецтва». Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх напрямів у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Освітня робота в інклюзивних групах здійснюється згідно з вимогами програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»: адаптовано і модифіковано (програма «Розквіт»).

Форми організації освітнього процесу

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 3-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними напрямками розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість спеціально організованих інтегрованих занять становить:

- у другій молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

У закладі створено середовище адаптоване до потреб дітей з особливими освітніми потребами. Наповнюваність інклюзивних груп становить 15 осіб, з них 1-3 дитини з особливими освітніми потребами (ООП), у тому числі з інвалідністю, за рекомендаціями інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ). Перебувати в інклюзивній групі діти з ООП можуть у віці до 7(8) років. Освітній процес з цією категорією дітей відбувається за індивідуальною програмою розвитку (ІПР) та адаптується до можливостей дитини (за необхідністю).

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми напрямками відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

У освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття, а також міні-заняття упродовж дня, гуртки за інтересами:

у II молодшій групі:

з хореографії – 1 заняття на тиждень

у середній групі:

з декоративно-прикладної діяльності – 1 заняття на тиждень

з хореографії – 1 заняття на тиждень

з англійської мови – 1 заняття на тиждень

з громадянського виховання - 1 заняття на тиждень

у старшій групі:

з хореографії - 1 заняття на тиждень

з англійської мови – 1 заняття на тиждень

з громадянського виховання – 1 заняття на тиждень.

з дослідницької діяльності – 1 заняття на тиждень.

Робота в гуртках за інтересами дітей ЗДО, є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. Заняття в гуртках за інтересами переважно планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять кожної вікової групи.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2023/2024 навчальному році розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України (лист МОН від 14.08.2023 № 1/12038-23 <https://goo.gl/17YmaJ>).

Зміст освітньої програми передбачає:

формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;

виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;

утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;

розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда педагогів: вихователі, інструктор з фізичної культури, керівник музичний, педагог соціальний, асистенти вихователів та медична сестра.

Проект робочого навчального плану

Комунального закладу Лелюхівський ЗДО “Колосок”

Новосанжарської селищної ради Полтавської області на 2023/2024 н.р.

Інваріантна складова

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексні		
Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»	Білан О.І	Лист ІМЗО від 06.12.2021 №22.1/12-Г-751
Варіантна складова (по гуртку)		
Англійська мова за методикою асоціативних символів для старшого та молодшого шкільного віку (ід 5 до 10 років) закладів дошкільної та загальної середньої освіти. Навчальна програма	С. Гунько, С. Бацмай, Л. Гусак, Н. Стадник, Н. Занюк, О. Крутова	Протокол №8 засідання експертної комісії з іноземних мов від 06.07.2023
Програма та методичні рекомендації «Дитяча хореографія».	Шевчук А.С.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології науково-методичною радою з питань освіти Міністерства

		освіти і науки України лист від 13.03.2008 №14.1 /12-Г-54
Програма з морального виховання дітей дошкільного віку “Скарбниця моралі”	Лохвицька Л.В.	комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІТЗО від 25.07.2014 № 14.1/12-Г-1359)

Розподіл занять на тиждень на дитину у групах загального розвитку

ЗДО “Колосок” на 2023/2024 навчальний рік

Види діяльності за освітніми напрямками	Кількість занять на тиждень за віковими групами		
	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 років)
Ознайомлення із соціумом	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	5	5
Сенсорний розвиток	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	1	4	4
Максимальна кількість занять на тиждень	12	16	18
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	3	5,3	7,56

Примітки:

Художня література. 1 заняття на тиждень проводиться:

у II молодшій групі вводиться, як окреме заняття за рахунок кількості занять освітнього напрямку «Мовлення дитини»,

у середній та старшій групах, як окреме заняття за рахунок кількості занять освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва»,

у старшій групі, як окреме заняття за рахунок кількості занять освітнього напрямку «Мовлення дитини »

Гуртки:

у старших групах проводяться гуртки:

- з англійської мови –1 заняття на тиждень,
- «Дитяча хореографія» - 1 заняття на тиждень
- Громадянське виховання – 1 заняття на тиждень.
- з декоративно-прикладної діяльності – 1 заняття на тиждень
- з дослідницької діяльності – 1 заняття на тиждень

**Розподіл навантаження на тиждень на дитину
у спеціальних інклюзивних групах ЗДО “Колосок”
на 2023/2024 навчальний рік**

Види діяльності за освітніми напрямками	Кількість занять на тиждень за віковими групами	
	Кількість занять на тиждень у середній групі (від 4 до 5р.)	Кількість занять на тиждень у старшій групі (від 5 до 6-8р)
Ознайомлення із соціумом	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	5	5
Сенсорний розвиток	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	2

Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	3	3
Корекційний розвиток пізнавальної, емоційно-вольової сфер, позитивних якостей особистості, формування соціальної компетентності в різних видах діяльності	Завдання корекційного розвитку пізнавальної, емоційно-вольової сфер, позитивних якостей особистості, формування соціальної компетентності в різних видах діяльності інтегруються в усі види діяльності дітей протягом дня: ігрову, трудову, навчальну	Завдання корекційного розвитку пізнавальної, емоційно-вольової сфер, позитивних якостей особистості, формування соціальної компетентності в різних видах діяльності інтегруються в усі види діяльності дітей протягом дня: ігрову, трудову, навчальну
Загальна кількість занять на тиждень	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків:	4	4
Максимальна кількість занять на тиждень	16	18
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	5,3	7,56

Примітки:

1 – Передбачає заняття з музичної, образотворчої діяльності, художньої літератури. Театралізована діяльність присутня протягом дня як самостійний вид діяльності чи включена в різні заняття для реалізації їх програмових завдань. 1 заняття на тиждень із художньої літератури проводиться за рахунок кількості занять з художньо-продуктивної діяльності. Примітки:

2 – Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

3 – Передбачає корекційний розвиток пізнавальної, емоційно-вольової сфер, позитивних якостей особистості, формування соціальної компетентності у дітей в предметно-практичних діях під час фронтальних, корекційних підгрупових та індивідуальних занять.

4 – Максимально допустиме навчальне навантаження визначають шляхом множення загальної кількості занять на тиждень, відведених на вивчення освітніх ліній у віковій групі, на тривалість заняття залежно від віку вихованців.

КОРЕКЦІЙНІ ГОДИНИ РОБОТИ З ДІТЬМИ

З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Розподіл навантаження з корекційного розвитку пізнавальної, емоційно-вольової сфер, позитивних якостей особистості, формування соціальної компетентності в різних видах діяльності з дітьми з ООП

ППП дитини	Вид допомоги	Період	Спеціаліст	Всього годин
Кравян Ростислав Русланович	Розвиток інтелектуальної сфери	1 год	Психолог	4 год/тижд
	Розвиток мовлення	2 год	Логопед	
	ЛФК, логоритміка	1 год	Реабілітолог	
Кольба Тимофій Валерійович	Подолання навчальних труднощів	2 год	Психолог	6 год/тижд
	Формування та розвиток мовлення	2 год	Логопед	
	Соціально-побутова орієнтація	1 год	Психолог	
	ЛФК, логоритміка	1 год	Реабілітолог	

ПОРТРЕТ ВИПУСКНИКА

ПОКАЗНИКИ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ

- має уявлення про здоровий спосіб життя, орієнтується в ознаках здоров'я,
- знає основні способи його зміцнення та правила поведінки при захворюванні;
- дотримує норм особистої гігієни, правильного харчування та розпорядку дня;
- розуміє потребу загартовування, охоче бере участь у загартовувальних процедурах;
- знає та дотримує правил безпечного перебування вдома, на вулиці, у природних умовах тощо;
- має уявлення про основні правила поведінки в екстремальних ситуаціях;
- виявляє потребу в активній руховій діяльності;
- проявляє інтерес до результатів рухової діяльності; отримує фізичне та естетичне задоволення від чіткого виконання рухових дій;
- дотримує певної дистанції під час виконання загальнорозвивальних вправ, шикунів, добре орієнтується у просторі;

- утримує рівновагу, стежить за положенням свого тіла під час виконання різноманітних вправ;
- ходить вільно, тримаючись прямо, природно рухає руками;
- бігає легко, ритмічно, з різною швидкістю, поєднує біг із подоланням перешкод;
- впевнено стрибає з місця, відштовхуючись обома ногами і змахуючи руками, м'яко приземлюється;
- лазить по гімнастичній стінці (драбині) у навіперемінний спосіб, не пропускаючи щаблів;
- володіє лазінням по канату в довільний спосіб;
- успішно пролізає в обруч прямо, лівим та правим боком; підлізає під дугу;
- підкидає і ловить м'яч, відбиває його від підлоги, поєднує замах з енергійним кидком предмета;
- знає та дотримує правил під час рухливих ігор;
- із задоволенням катається на велосипеді, самокаті, санчатах; ходить на лижах, ковзає по крижаних доріжках і плескається у воді;
- знає спрощені правила ігор спортивного характеру (бадмінтон, городки, футбол, хокей, баскетбол, боулінг);
- має власні спортивні уподобання, улюблених спортсменів.

ПОКАЗНИКИ ЗАГАЛЬНОПІЗНАВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ

- має уявлення про природне довкілля тієї місцевості, де проживає;
- розпізнає 3–5 (і більше) видів дерев, кущів, трав'янистих рослин, грибів; кімнатних рослин; ягід, овочів, фруктів; лікарських рослин; знає їх назву, будову рослин, умови і місце зростання, розуміє значення у природі та в житті людини;
- розпізнає тварин своєї місцевості: свійських і диких. Має уявлення про звірів, птахів (перелітні, осілі), безхребетних (черви, молюски, раки, павуки, комахи), прісноводних та акваріумних риб, земноводних, плазунів; знає назву, будову і спосіб їхнього життя, цікаві особливості поведінки, значення тварин у природі та в житті людини;
- має уявлення про окремих представників тваринного та рослинного світу інших географічних зон Землі;
 - знає, які види водойм (річки, озера, моря) є у місцевості, де проживає, їх назву, значення у природі та в житті людини;
- володіє елементарними правилами природокористування, безпечної поведінки в природі тощо;
- розуміє і може пояснити значення повітря, води, ґрунтів у природі та в житті людини;
- має елементарні уявлення про світлові та електричні явища природи;
- чітко розрізняє пори року та їх послідовність, може розповісти про їх характерні ознаки, про відповідні сезонні зміни в природі, житті тваринного світу та діяльності людини;
- орієнтується на глобусі, мапі, розрізняє водний простір (океани) і сушу (материки);
- має елементарні уявлення про космос: компоненти видимого космосу (Місяць, зорі, Сонце), невидимого (деякі планети, комети, сузір'я); засоби дослідження космосу людиною (телескопи, станції, космічні кораблі); професії, що пов'язані із космосом (космонавти, астронавти, астрономи);
- класифікує предмети найближчого оточення (посуд, одяг, взуття, меблі, іграшки, побутова техніка, продукти харчування тощо), знає їх назву, функціональне

призначення/значення та способи дії/використання; називає різні види транспорту, споруд, розрізняє різні види житла;

- має знання про способи виробництва предметів побуту (старовинні, сучасні, рукотворні, промислові предмети) та сировину/матеріали, з яких вони виготовлені (дерево, глина, скло, метал, папір, тканина, шкіра, пластик, хутро тощо);

- розрізняє соціальні середовища (сім'я, родина, рід, дошкільний навчальний заклад, школа, місто, село, країна), розуміє взаємозалежність між окремою людиною та її близьким і далеким соціальним довкіллям;

- розуміє поняття: рідні, близькі, знайомі, чужі; молодші, однолітки, старші, дорослі, старі; володіє культурою взаємин з різними категоріями людей;

- знає назву міста/села, країни, в якій мешкає, та столиці; називає і шанує державні символи (Герб, Гімн, Прапор);

- розповідає про сімейні свята, бере активну участь у їх підготовці, дотримує сімейних традицій;

- має уявлення про інші нації та народи, знає назви 2-3 країн. Прихильно ставиться до людей інших національностей. Проявляє миролубність, толерантність;

- має сформовані вміння і навички найбільш доступних і необхідних для розвитку соціального досвіду видів праці. Проявляє інтерес до різних професій

ПОКАЗНИКИ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ

- уміє лічити в межах першого десятка, використовуючи різні види лічби (кількісна, порядкова, у прямому та зворотному порядку, від заданого числа тощо);

- знає числа від 0 до 9, співвідносить їх з певною кількістю предметів, елементів множин;

- має уявлення про склад числа з одиниць та двох менших (у межах 10), визначає суміжні числа;

- установлює числову рівність, нерівність, визначає відношення “на скільки більше?”, “на скільки менше?”, “порівну”, “стільки само

- знає знаки “плюс” (+), “мінус” (–), “дорівнює” (=), співвідносить їх з діями додавання і віднімання;

- усно виконує прості обчислення, розв’язує логічні задачі;

- користується початковими логічними прийомами, вживає у мовленні сполучники: і, чи, якщо ..., то”;

- порівнює предмети за висотою, масою, шириною, довжиною, товщиною, загальною величиною, здійснює класифікацію за цими ознаками тощо;

- володіє знаннями про основні одиниці вимірювання різних величин: довжини (сантиметр, метр), маси (кілограм), об’єму (літр); має навички вимірювання умовною міркою;

- розпізнає геометричні фігури, знає їх назви, властивості (площинні: круг, овал, трикутник, квадрат, прямокутник, багатокутник; об’ємні: куля, куб, циліндр, конус); знаходить подібні форми у навколишніх предметах, малює / складає предмети з різних геометричних фігур або знаходить фігури у заданому малюнку, візерунку тощо;

- орієнтується в розташуванні предметів у просторі (вгорі, внизу, ліворуч, праворуч, попереду, позаду, посередині тощо), визначає відстань, вживаючи поняття: далеко – близько, поруч – далі;

- уміє визначати розташування предметів відносно себе і будьякого предмета, розміщувати предмети на площині (на столі, підлозі, майданчику, в зошиті та ін.);
- розрізняє та правильно вживає часові поняття: сьогодні, завтра, вчора, зараз, згодом, раніше, пізніше;
- має уявлення про часові одиниці: хвилина, година, доба (частини доби – ранок, день, вечір, ніч), тиждень (назви днів тижня та їх послідовність), місяць (назви 12 місяців), рік (пори року – весна, літо, осінь, зима);
- орієнтується у часі за допомогою годинника (в межах години за циферблатом) та календаря;
- застосовує логіко-математичні вміння у повсякденному житті: вміє набрати номер телефону служб порятунку, користується пультом телевізора, аудіо-відеотехніки; знає свій вік, вік тата, мами та інших членів родини, знає дату свого народження, адресу і номер квартири.

ПОКАЗНИКИ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ

- володіє правильною звуковимовою;
- регулює дихання і темп у процесі мовлення;
- володіє силою, висотою, тембром голосу;
- розуміє значення мовлення для людини;
- ефективно спілкується рідною мовою;
- розрізняє рідну й чужу мови; виявляє інтерес до них;
- має збалансований словниковий запас із кожної сфери життєдіяльності;
- розмовляє грамотно, вживає прості й складні речення;
- веде діалог невимушено, підтримує розмову на запропоновану тему;
- дотримує мовленнєвого етикету у спілкуванні;
- самостійно складає монологічні висловлювання різних типів;
- отримує задоволення від читання (дорослим та власного);
- вільно переказує знайомі літературні твори, зміст побаченого, розповідає напам'ять невеликі віршовані твори, відгадує і складає загадки;
- має уявлення про речення, слово, склад, звук і букву як одиниці мовлення, виокремлює їх із мовленнєвого потоку;
- має навички звукового аналізу простих слів;
- цікавиться читанням, робить спроби читати;
- правильно сидить за столом, тримає олівець і ручку;
- орієнтується на сторінці книжки, альбому, зошита, в межах клітинки та ліній у зошитах з лінованою основою;
- координує рухи очей і кисті руки та впевнено рухається по площині, вздовж рядка під час виконання графічних завдань

ПОКАЗНИКИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ

- емоційно сприймає художні твори, запам'ятовує і впізнає знайомі репродукції картин, ілюстрації; самостійно визначає художньо-виразні засоби;
- обирає за бажанням різні матеріали для ліплення, малювання, аплікації, конструювання, техніку виконання, поєднує різні техніки;

- за допомогою художніх засобів виразності створює власні образи в малюнку, ліпленні, аплікації, використовує багатопланові просторові взаємовідношення об'єктів у композиції за власним бажанням, дає вмотивовану оцінку результатам;
- ліпить і поєднує у невеличкі скульптурні групи декілька фігурок, створює образи за мотивами казок, свят, народних іграшок;
- уміє виконувати предметну і сюжетну, декоративну аплікацію, володіє способами силуетного, симетричного вирізування, наклеювання;
- бере активну участь у колективній образотворчій діяльності, планує свою діяльність, погоджує власні задуми з діями однолітків, використовує свої роботи в оформленні інтер'єру групи, кімнати;
- виявляє емоційну чуттєвість до гарної музики, прагнення слухати музику, називає улюблені музичні твори;
- проявляє любов до української музики, колискової, хороводу, гри, пісні, танцю, інтерес до музичного, танцювального мистецтва, позитивно ставиться до музики інших народів, окремих творів, жанрів, видів музичної діяльності;
- сприймає твір цілісно, переймається емоціями і почуттями, вираженими в музиці; - цікавиться музикою, охоче співає, танцює, грає на музичних інструментах, музично виразно діє, творчо проявляє себе в завданнях продуктивного спрямування (комбінує, імпровізує, вигадує тощо);
- уміє співпрацювати з дітьми та дорослими під час музичної діяльності, співвідносить своє музичне виконавство з виконавством інших, радіє особистим і колективним музичним успіхам на заняттях, під час розваг, свят;
- виявляє емоції під час програвання ролі та перегляду театралізованої вистави;
- співпереживає персонажам, розуміє зміст дійства;
- має уявлення про театр як вираження життєвих ситуацій в акторській грі;
- уміє театралізувати творчу сюжетно-рольову гру, вигадує казку, добирає засоби для її театральної реалізації, обирає методи самовираження в діях під музичний супровід.

ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНOSTІ ІГРОВИХ УМІНЬ

- виявляє інтерес до ігрової діяльності, радіє можливості грати;
- орієнтується у різних видах ігор (сюжетно-рольові, конструкторсько-будівельні, театралізовані, дидактичні, рухливі, інтелектуальні, народні), знає їх характерні особливості, із задоволенням грає в них;
- відтворює свої уявлення про навколишній світ та ставлення до подій, людей, предметів і явищ у різних іграх; творчо відображає в них діяльність та взаємини дорослих, реальні та уявні події;
- здатна урізноманітнювати ігровий сюжет (відображати в ньому події з власного життя, життя людей з найближчого оточення, суспільні події);
- вносить зміни у перебіг уже знайомої гри з правилами (ускладнення, варіації основних дій і правил, збільшення або зменшення кількості гравців, заміна ігрової атрибутики);
- виявляє самостійність у виборі гри, раціонально використовує предметно-ігрове середовище для реалізації ігрових задумів;

- використовує в іграх різноманітні іграшки, предметизамінники, атрибути, різні матеріали відповідно до призначення, змісту; виготовляє за потреби їх власноруч, проявляє винахідливість та практичність;
- передає особливості взятої на себе ролі, добре типізує та індивідуалізує, використовуючи при цьому різні засоби виразності; приймає ігрові правила і дотримує їх;
- із задоволенням грається разом з дітьми або дорослими, вміє налагоджувати партнерські взаємини, проявляє товариськість, толерантність, зважає на думку інших; радіє спільному успіхові; дотримує норм та етикету спілкування;
- має власні ігрові уподобання, значний перелік найулюбленіших сюжетів, тем ігор та коло друзів по грі.

ПОКАЗНИКИ ВОЛОДІННЯ ТРУДОВИМИ НАВИЧКАМИ ТА ВМІННЯМИ

- має елементарні уявлення про різні види праці дорослих, її соціальну значущість; матеріали, знаряддя праці, їх особливості і правильне застосування;
- проявляє інтерес та повагу до праці дорослих, бажання долучатися до посильної трудової діяльності;
- володіє раціональними прийомами праці, дотримує певної послідовності дій у процесі роботи;
- відповідально ставиться до дорученої справи, прагне доводити її до кінця;
- намагається домовлятися про спільну роботу з однолітками, розподіляти обов'язки; помічає потребу в допомозі та надає її за необхідності іншим дітям;
- проявляє ініціативу, самостійність під час виконання трудових завдань, прагне бути корисним для інших;
- уміє застосовувати трудові вміння та навички у реальних життєвих ситуаціях;
- намагається бережно ставитися до речей, іграшок та приладдя, використовувати їх за призначенням;
- володіє елементарною культурою праці (виявляє охайність у процесі діяльності; вміє користуватися обладнанням, доцільно розміщує його і своєчасно прибирає на місце його зберігання, намагається підтримувати порядок на робочому місці);
 - володіє навичками самообслуговування й особистої гігієни; вміє самостійно вдягатися і роздягатися у певній послідовності, при цьому заціпати гудзики, застібки-“блискавки”, шнурувати взуття, правильно та акуратно складати (вішати) у шафу свій одяг, ставити на місце взуття; своєчасно сушити мокрі речі, чистити верхній одяг щіткою, доглядати взуття (мити, чистити);
 - помічає і намагається самостійно усувати непорядок у своєму зовнішньому вигляді, підказує іншим дітям про негаразди у їхньому вбранні, допомагає усувати їх;
 - прагне бути охайним, за потреби самостійно вмивається, миє руки, зачісується, перевдягається, чистить зуби вранці та ввечері;
- самостійно без нагадування прибирає на визначене місце іграшки, обладнання, матеріали після ігор, занять, праці;
- за допомогою дорослих розстеляє і застеляє після сну своє ліжко;
- самостійно виконує обов'язки чергового в їдальні, на заняттях, у куточку природи (сервірує стіл, прибирає посуд після їди, змитає щіткою у совок крихти зі столу; допомагає вихователю готувати приладдя, іграшки для фізкультурних і музичних

занять; розкласти на столи матеріали і посібники, після занять – ставити на місце стільці, прибирає посібники, приладдя, матеріал; поливає кімнатні рослини, оббирає з них сухе листя, обтирає листя від порошку, миє і обприскує рослини, розпушує землю; миє годівниці, готує корм; міняє воду для пиття, годує тварин, риб, користуючись міркою, тощо);

- уміє витирати пил на полицях, мити та витирати іграшки, будівельний матеріал, за допомогою дорослого ремонтувати книжки, іграшки; наводити лад у шухляді письмового столу;

- проявляє почуття задоволення від чистоти і порядку в приміщенні, на майданчику;

- володіє вміннями перекопувати землю, розпушувати її граблями; сіяти велике насіння; робити борозенки, поливати грядки, клумби; висаджувати у підготовлені дорослими ямки розсаду городини і квітів; прополювати рослини, збирати достиглі овочі, фрукти, ягоди, насіння трав, квітів; зрізати квіти, складати з них гарні букети і прикрашати ними приміщення;

- користується необхідним приладдям для прибирання майданчика від листя, паличок, сміття, снігу;

- володіє навичками виготовлення поробок із природного, допоміжного матеріалу, паперу і картону; намагається економно й раціонально витрачати матеріали;

- проявляє інтерес до творчої праці, бажання виготовляти власноруч іграшку, сувенір, прикрасу.